

Seletuskiri „Siseministri 24. mai 2023. a käskkirja nr 1-3/76 „Toetuse andmise tingimused ennetava ja turvalise elukeskkonna arendamiseks“ muutmise juurde

1. Sissejuhatus

Eelnõuga muudetakse siseministri 24. mai 2023. aasta käskkirja nr 1-3/76 „Toetuse andmise tingimused ennetava ja turvalise elukeskkonna arendamiseks“ (edaspidi TAT). Muutmine on tingitud vajadustest kaasata TAT-i punktis 2.4. kirjeldatud tegevuse „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“ elluviimisesse partnerid ja eraldada neile tegevusteks vajalik eelarve.

Käskkirja kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel. Käskkirja on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 09. jaanuari 2025. a korraldusega nr 15 "Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide meetmete nimekirja kinnitamine“.

Käskkirja eelnõu koostas Siseministeeriumi välisvahendite osakonna nõunik Marin Olo (marin.olo@siseministeerium.ee, tel 5332 2708). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Heli Simson (heli.simson@siseministeerium.ee, tel 612 5042).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Muudatusi tehakse TAT-i järgnevatel punktides.

Punktis **1.3.1.** käsitletakse toetatavate tegevuste elluviijana Siseministeeriumi korrakaitse- ja süüteomenetluse osakonda.

Punkti **2.4.1.1.** muudatusega sätestatakse, et toetatava tegevuse „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“ elluviimisesse kaasatakse kaheksa II vahetuse partnerit, kelleks on Hiiumaa Vallavalitsus, Lääne-Nigula Vallavalitsus, Kanepi Vallavalitsus, Mustvee Vallavalitsus, Paide Linnavalitsus, Rakvere Linnavalitsus, Valga Vallavalitsus ning Võru Linnavalitsus. Partnerid hakkavad ellu viima TAT-i punktis 2.4.3.1.2. ja 2.4.3.1.3. kirjeldatud tegevusi.

Elluviija viis läbi 2025. aastal konkursi partnerite leidmiseks kohaliku omavalitsuse (edaspidi KOV) turvalisuse arenguprogrammi läbimiseks ning mille tulemusel rahuldati kaheksa KOV-i taotlust kaheksast maakonnast (Hiiumaa, Jõgeva, Järva, Lääne, Lääne-Viru, Põlva, Valga ja Võru maakonnast). Igast maakonnast saab võimaluse arenguprogrammis osalemiseks üks KOV. Arenguprogrammi teine vahetus kaheksale KOV-ile toimub aastatel 2026–2028. Arenguprogrammi esimene vahetus toimub aastatel 2023–2026 ning selles osalevad 8 KOV-i. Arenguprogrammi kestus KOV-i jaoks on üldjuhul kaks aastat.

Taotluste sisu hindamise kriteeriumideks oli KOV-i poolt koostatud taotluse eesmärgipärasus ja põhjendatus, KOV-i valmidus turvalisuse arenguprogrammis osalemiseks, KOV-i turvalisuse valdkonna strateegiline vaade, KOV-i koostöövõime teiste maakonna KOV-idega ja KOV-i suutlikkus arenguprogrammi läbi viia (sealhulgas kuluefektiivsus). Hindamiskomisjon KOV-ide poolt esitatud taotluste hindamiseks oli moodustatud Siseministri käskkirjaga ning sellesse kuulusid korrakaitse- ja süüteomenetluse osakonna, elanikkonnakaitse osakonna, strateegia- ja

arendusosakonna ja kriisivalmisuse osakonna nõunikud, kes omavad valdkondlikke kompetentse, et hinnata kehtestatud kriteeriumide alusel esitatud taotlusi.

Taotlusi said esitada kohaliku omavalitsuse üksused ning taotlusele pidi olema lisatud KOV-i kollegiaalne otsus arenguprogrammis osalemise ja tegevuste läbiviimise kohta. Üldiselt on kohaliku omavalitsuse üksusel partneriks olemise vajalik kvalifikatsioon, kogemus, õiguslik, organisatsioonilised ja tehnilised eeldused toetatavate tegevuste elluviimiseks kavandatud viisil.

KOV-ide suutlikkust arenguprogrammi tegevusi tulemuslikult ellu viia sõltub peamiselt juhtkonna motiveeritusest, turvalisuse arenguprogrammi panustamise valmidusest ning turvalisuse valdkonna tegevuste tähtsustamisest ning KOV rolli mõistmisel turvalise elukeskkonna kujundajana.

Punkti 5. muudatusega sätestatakse toetatavate tegevuste eelarve tabel uues sõnastuses, kuid muudetakse ainult tabeli järku nr 4 „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“. Muudatusega nähakse TAT-i lisatavatele partneritele ette eelarve nende tegevuste läbi viimiseks. Iga partneri eelarve suuruseks on 35 000 eurot, millest 70% ehk 24 500 eurot moodustab Euroopa Sotsiaalfond+ toetus ning 30% ehk 10 500 eurot moodustab riiklik kaasfinantseering.

Kuna vastavalt punktile 1.1.2. ei ole toetatavate tegevuste elluviimisega seotud kulude hüvitamine riigiabi, siis kustutatakse **punkti 8.2.10.** lõpust viide riigiabi reeglitele.

Punkt 12.3. sõnastatakse järgmiselt – „Finantskorrektsiooni otsuse tegemisel vähendatakse abikõlblike kulude eelarvet vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4“.

Eelnõu terminoloogia

Käskkirjaga uusi termineid kasutusele ei võeta.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vastab järgmistele Euroopa Liidu määrustele:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013.

4. Käskkirja mõjud

Eelnõuga tehtavad muudatused võimaldavad seatud eesmärkide saavutamist kavandatud ajaraami ja eelarve piires.

5. Käskkirja rakendamiseks vajalikud kulutused ja eeldatavad tulud

Eelnõus sätestatud tegevusi rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond+ ja Eesti riigi vahenditest TAT-i abikõlblike kulude eelarve ulatuses, seega eelnõu rakendamisega ei kaasne riigieelarvele täiendavaid kulusid. Käskkirjaga rakendamisega tulu ei teenita.

6. Käskkirja jõustumine

Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2026. a.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu korraldusasutusega (Riigi Tugiteenuste Keskus), Rahandusministeeriumiga ja rakendusametustega, kes nõustavad riigi pikaajalises arengustrateegias kinnitatud strateegilistesse sihtidesse ja aluspõhimõtetesse panustamist vastavalt oma vastutusvaldkonnale (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning Kliimaministeerium).

Eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Euroopa Komisjonile, rakenduskava seirekomisjonile, Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning TAT-i lisatud partneritele.

Eelnõu kooskõlastati märkusteta.